

	08.Şub	15.Şub	Değişim		08.Şub	15.Şub	Değişim
BIST-100 Endeksi	102.452	102.715	% 0,3 ▲	EUR/USD	1,1328	1,1293	-% 0,3 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%18,37	%18,60	23 bp ▲	USD/TL	5,2464	5,2704	% 0,5 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	314	310	-4 bp ▼	EUR/TL	5,9380	5,9520	% 0,2 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.036	1.031	-% 0,5 ▼	Altın (USD/ons)	1.314	1.321	% 0,5 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,63	%2,67	3 bp ▲	Petrol (USD/varil)	61,7	66,0	% 7,0 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta ABD ile Çin arasında gerçekleştirilen ticaret müzakerelerinde kaydedilen olumlu gelişmelerin yanı sıra ABD’de federal hükümetin tekrar kapanmaması için bütçe üzerinde uzlaşmaya varıldı. Söz konusu gelişmeler küresel piyasalara destek olurken, ABD’de ekonominin beklentilerden hızlı yavaşlıyor olabileceği sinyali veren perakende satışlar verisi bu etkiyi sınırlandırdı. Yurt içinde yoğun bir veri gündemi hakimdi. Sanayi üretimi Aralık’ta beklentilerin üzerinde daralırken, işsizlik göstergelerindeki bozulma Kasım döneminde de sürdü. 2018 yılında cari açık 27,6 milyar USD düzeyine geriledi. TCMB zorunlu karşılık oranlarını indirdiğini açıkladı. Yurt içi piyasalarda S&P’nin Türkiye’nin kredi notuna ilişkin değerlendirmeleri de izlendi.

ABD-Çin ticaret müzakerelerinde olumlu gelişmeler...

Geçtiğimiz hafta ABD’li ve Çinli üst düzey yetkililer Pekin’de ticari ilişkileri görüşmek üzere bir araya geldi. Görüşmelerin ardından ABD Hazine Bakanı Steven Mnuchin, verimli görüşmeler gerçekleştirdiklerini ifade ederken, Çin Devlet Başkanı Xi müzakerelerin bu hafta ABD’de devam edeceğini ve iki ülke arasında bir anlaşmaya varılacağını umduğunu belirtti. Trump ise görüşmelerin olumlu geçtiğini ifade ederken, daha önce 1 Mart olarak açıkladığı gümrük vergilerinin yükseltileceği tarihin 60 gün ötelenebileceğini duyurdu.

ABD’de federal hükümetin yeniden kapanmaması için anlaşmaya varıldı.

Geçtiğimiz hafta Cumhuriyetçiler ve Demokratlar hükümetin tekrar kapanmasını engellemek için sınır güvenliği tasarısı üzerinde uzlaşmaya vardı. Trump hükümetin tekrar kapanmaması için tasarıyı imzaladığını ifade ederken, Meksika sınırına duvar örmek için kaynak sağlamak amacıyla “ulusal acil durum” ilan etti.

ABD’de açıklanan veriler ekonomiye ilişkin olumsuz bir tablo çizdi.

Geçtiğimiz hafta ABD’de açıklanan veriler iktisadi faaliyetin beklentilerden hızlı yavaşlıyor olabileceği sinyali verdi. Ülkede tüketici fiyatları Ocak’ta aylık bazda değişim kaydetmezken, yıllık bazda %1,6 oranında artış kaydetti. Perakende satışlar Ocak’ta aylık bazda artış öngörüsüne karşılık %1,2 düşerek Eylül 2009’dan bu yana en sert düşüşünü sergiledi. Sanayi üretimi aynı dönemde %0,6 düşerek Mayıs ayından bu yana ilk kez geriledi. Kapasite kullanım oranı da beklentilerin altında kaldı.

Petrol fiyatları geçtiğimiz hafta hızlı yükseldi.

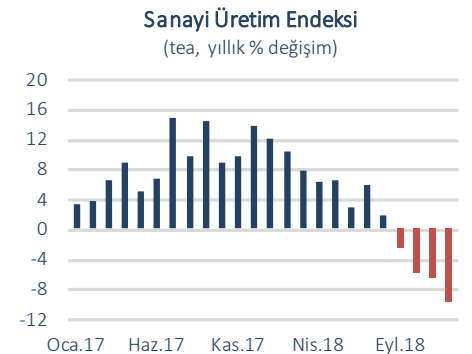
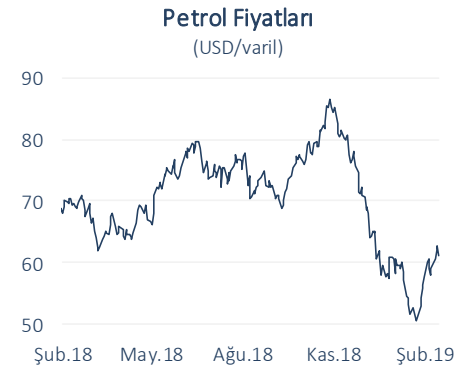
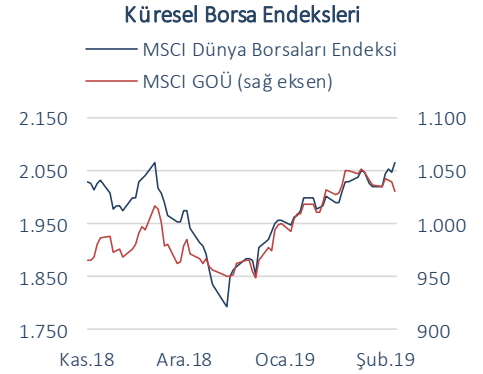
Petrol fiyatları OPEC ülkeleri öncülüğündeki arz kesintileri, Suudi Arabistan’ın denizdeki en büyük petrol sahasının kısmi olarak kapatılması ve ABD-Çin görüşmelerine dair iyimser beklentilerin etkisiyle geçtiğimiz hafta hızlı yükseldi. ABD’de ham petrol stoklarının yükselmeye devam etmesi ise petrol fiyatlarındaki artışı sınırlandırdı. Ayrıca, OPEC küresel ölçekte yavaşlayan ekonomik aktiviteyi gerekçe göstererek 2019 yılı küresel petrol talebi tahminini düşürdü.

Yurt içinde sanayi üretimi Aralık’ta yıllık bazda %9,8 daraldı.

Sanayi üretimindeki daralma derinleşerek devam ediyor. Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretim endeksi Aralık’ta yıllık bazda %9,8 gerileyerek Haziran 2009’dan bu yana en olumsuz performansını sergiledi. İmalat sanayiinde yer alan 24 alt sektörün 18’inde üretim yıllık bazda düşüş kaydetti. Ana harcama gruplarına göre incelendiğinde ara malı ve sermaye malı üretimindeki düşüşün hız kazandığı görülüyor.

İşsizlik oranı son 3 yılın en yüksek seviyesine yaklaştı.

İşsizlik oranı 2018 Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 2 puan artarak %12,3 düzeyinde gerçekleşti. Yükselişini yedinci ayına taşıyan işsizlik oranı

Kaynak: Datastream

Şubat 2017'den bu yana en yüksek düzeyine ulaşırken, 15-24 yaş arasını kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı aynı dönemde %23,6'ya yükseldi. Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı ise bu dönemde %12 düzeyine çıktı.

Bütçe dengesi Ocak ayında 5,1 milyar TL fazla verdi.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri yılın ilk ayında yıllık bazda %66,6 oranında artarak 97 milyar TL olurken, bütçe harcamaları %62,5 yükselişle 91,9 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Böylece, 2019 yılının ilk ayında bütçe fazlası geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 3 katına çıkarak 5,1 milyar TL seviyesine yükseldi. TCMB kârının bütçeye aktarımının öne çekilmesi gelirlerdeki yüksek artışta etkili oldu ([Bütçe Dengesi Raporumuz](#)).

2018'de cari açık 27,6 milyar USD oldu.

Ağustos 2018'den bu yana aylık bazda fazla veren cari işlemler hesabı Aralık ayında 1,4 milyar USD açık verdi. 2018 yılı genelinde cari açık yıllık bazda %41,6 oranında daralarak 27,6 milyar USD ile 2009'dan bu yana en düşük seviyeye indi. 2018 yılı genelinde portföy yatırımları zayıf seyrederken, rezerv varlıklar ve net hata noksan kalemleri cari açığın finansmanında öne çıktı ([Ödemeler Dengesi Raporumuz](#)).

Piyasanın enflasyon beklentisi geriledi.

TCMB tarafından yayımlanan Beklenti Anketi'nin Şubat ayı sonuçlarına göre piyasanın yılsonu enflasyon beklentisi %16,45'ten %15,91'e geriledi. Geçtiğimiz ay 6,18 olan yılsonu USD/TL beklentisi 5,99 seviyesine indi. 2019 yılı büyüme beklentisi %1,4'ten %1,2'ye gerilerken, yılsonu cari açık öngörüsü 23,6 milyar USD oldu.

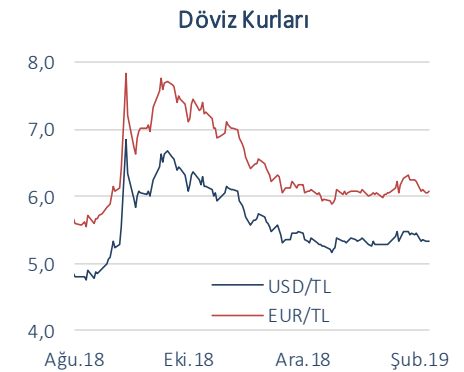
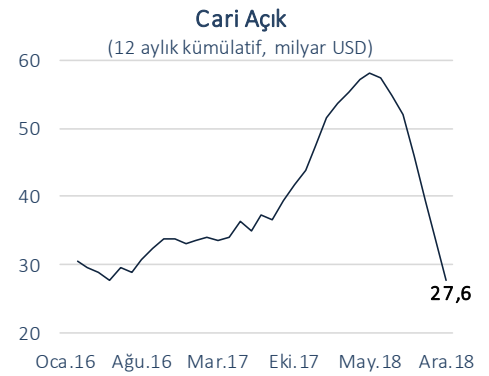
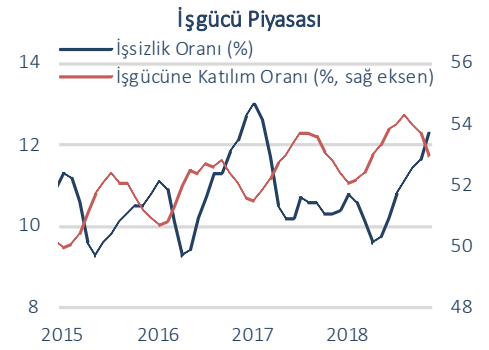
TCMB zorunlu karşılık oranlarını indirdi.

TCMB, Türk lirası **zorunlu karşılık oranlarını** 1 yıla kadar vadeli mevduat ile 3 yıla kadar vadeli diğer yükümlülüklerde 100 baz puan, diğer vade gruplarında 50 baz puan indirdi. Ayrıca, zorunlu karşılıkların hurda altın cinsinden tesis edilmesi imkânı üst sınırı da %5'ten %10'a çıkarıldı. [i](#)

Yurt içi piyasalar ve yeni haftanın gündemi...

Geçtiğimiz hafta yoğun bir veri gündeminin hakim olduğu yurt içi piyasalarda kredi derecelendirme kuruluşu S&P'nin Türkiye'nin kredi notuna ilişkin değerlendirmeleri izlendi. Kuruluş, Türkiye'nin kredi notunu "B+" olarak teyit ederken, görünümünü "durağan" olarak bıraktı. Açıklamada, bankacılık sisteminde Türkiye'nin mali duruşunu baskı altına alabilecek risklerin yükselmesi durumunda kredi notunun düşürülebileceği ifade edildi. BIST-100 endeksi haftalık bazda yatay seyrederken, 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faizi 23 baz puan yükselerek %18,60'a çıktı. Geçtiğimiz hafta 5,32 düzeyine kadar yükselen USD/TL haftayı 5,27 seviyesinde tamamladı.

Bu hafta küresel piyasalarda Fed toplantı tutanakları, ABD ve Euro Alanı öncü PMI verilerinin yanı sıra ABD-Çin arasında süregelen ticaret görüşmeleri yakından takip edilecek. Yurt içinde ise Cuma günü kapasite kullanım oranı ve reel kesim güven endeksi açıklanacak.

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
19 Şubat	Almanya ZEW Ekonomik Güven Endeksi	Şubat	-13,5	-15,0
20 Şubat	Euro Alanı Tüketici Güveni, öncü	Şubat	-8,0	-7,9
	Fed Toplantı Tutanakları	Ocak	-	-
	Hazine İç Borç Ödemesi (17.9 milyar TL)	Şubat	-	-
	Tüketici Güven Endeksi	Şubat	-	58,2
21 Şubat	ABD Dayanıklı Mal Siparişleri	Aralık	%1,5	%0,7
	ABD 2. El Konut Satışları	Ocak	5,0 milyon adet	5,0 milyon adet
	ABD İmalat PMI, öncü	Şubat	54,7	54,9
	Euro Alanı İmalat PMI, öncü	Şubat	50,3	50,5
22 Şubat	Euro Alanı Tüketici Enflasyonu, yıllık	Ocak	%1,4	%1,4
	Almanya GSYH, çeyreklik	4. Çeyrek	%0,0	-%0,2
	İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	Şubat	-	%74,4
	Reel Kesim Güven Endeksi	Şubat	-	93,0

Kaynak: Datastream, TCMB, TÜİK

Sektörlerdeki Gelişmeler

Perakende satış hacmi Aralık'ta yıllık bazda %9,2 azaldı.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi Aralık 2018'de yıllık bazda %9,2 azaldı. Böylece söz konusu veri 2011 yılından bu yana açıklanan en hızlı yıllık düşüşünü kaydetti. Bu dönemde gıda, içecek ve tütün satışları bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %2,7, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %12,6 azaldı.

İlaç fiyatlarının belirlenmesinde baz alınan euro değeri %26.4 oranında artırıldı.

İlaç fiyatlarının belirlenmesinde baz alınan euro değerinin 2019 yılı için %26.4 artırılmasına karar verildi. Böylece, 2018 yılında 2.6934 TL olarak uygulanan euro değeri 3,4 TL'ye çıkarıldı. Geçen yıllarda baz alınan euro değeri EUR/TL'nin bir önceki yıl ortalamasının %70'i ile çarpılarak hesaplanmaktaydı. Yapılan düzenlemeyle söz konusu uyarılma katsayısı bu yıldan itibaren %60'a indirildi. Mamul ürün ve hammaddede ithal bağımlılığı yüksek olan ilaç sektöründe fiyatlamaya baz oluşturan euro değerinin cari piyasa kurunun %40'ı aşan bir oranda altında kalması sıkıntılara neden oluyor.

Konut satışları Ocak'ta yıllık bazda geriledi.

Türkiye genelinde konut satışları Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %24,8 oranında azalarak 72.937 adet olarak gerçekleşti. Bu dönemde ipotekli konut satışları yıllık bazda %77,2 oranında azalırken, diğer satışlar %2,8 oranında düştü. Yabancılar konut satışları ise bu yönde verilen teşviklerin de desteğiyle güçlü seyretmeye devam etti. Yabancılar yapılan konut satışları Ocak ayında yıllık bazda %81,9 artarak 3.168 adet oldu. 2018 yılında yurt dışı yerleşiklere yapılan konut satışları 39.663 civarında gerçekleşmişti.

i Neden Önemli ?

Zorunlu karşılıklar mevduat kabul eden bankaların bu mevduatlara karşılık olarak Merkez Bankası'nda bulundurmaları zorunlu oldukları mevduatlardır. Zorunlu karşılık oranları TCMB tarafından belirlenerek, parasal genişlemenin kontrolü ile para piyasalarındaki faiz oranlarının istikrarını sağlamak için kullanılmaktadır.

Halihazırda bankacılık sektöründe zorunlu karşılığa tabi TL yükümlülükler toplamı 1,1 trilyon TL, bankaların bu yükümlülükleri için TCMB'de tutmaları gereken karşılık yaklaşık 83 milyar TL düzeyindedir. TCMB, 18 Şubat'tan itibaren geçerli olan zorunlu karşılık indirimi ile bankacılık sektörüne likidite sağlamayı amaçlamaktadır. Düzenlemenin etkisine ilişkin TCMB'den herhangi bir açıklama yapılmazken, yaklaşık 3,3 milyar TL ve 2,3 milyar USD'lik zorunlu karşılığın serbest kalacağı hesaplanmaktadır.

Türk Lirası Yükümlülükler İçin Zorunlu Karşılık Oranları

Mevduat/Katılım Fonu	Eski Oran (%)	Yeni oran (%)
a) Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar ve 3 aya kadar vadeli	8	7
b) 6 aya kadar vadeli	5	4
c) 1 yıla kadar vadeli	3	2
d) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	1,5	1
Diğer Yükümlülükler		
a) 1 yıla kadar vadeli	8	7
b) 3 yıla kadar vadeli	4,5	3,5
c) 3 yıldan uzun vadeli	1,5	1

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ayřım Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.